

Handläggare: Stefan Larsson Lindmark
Telefon: 508 09 310

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Begäran om projektering av 250 nya förskoleplatser i etapp 1 Norra Stationsområdet

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden begär att Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) projekterar för 250 nya förskoleplatser i etapp 1 Norra Stationsområdet.
2. Stadsdelsnämnden begär att stadsbyggnads- och exploateringsnämnderna tar hänsyn till det kommande behovet av förskoleplatser i arbetet med detaljplan och markanvisningar för etapp 1 Norra Stationsområdet.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Det framtida Norra Stationsområdet innebär en kraftig expansion av bostäder. Stadsdelsförvaltningen beräknar ett behov av totalt ca 800-900 förskoleplatser för Stockholms stad.

För att tillgodose behovet av förskoleplatser i etapp 1 av Norra Stationsområdet begärs projektering hos SISAB motsvarande 250 nya förskoleplatser. I ärendet begär stadsdelsnämnden vidare att stadsbyggnads- och exploateringsnämnderna tar hänsyn till det kommande behovet av förskoleplatser i arbetet med detaljplan och markanvisningar för etapp 1 Norra Stationsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid barn- och ungdomsavdelningen i samarbete med planeringsavdelningen och parkmiljögruppen för norra innerstaden.

Bakgrund

Stadsdelsförvaltningen har under de senaste fem åren arbetat intensivt med att etablera nya förskolelokaler för att uppfylla barnomsorgsgarantin enligt skollagen (kap 2 a 7 §). Förskoleverksamheten har under denna period expanderat kraftigt och byggts ut med ca 400 kommunala förskoleplatser. Förvaltningen uppskattar att det under samma period har tillkommit ca 350-400 platser inom enskilt driven förskoleverksamhet.

Norra Stationsområdet som Stockholm och Solna planerar tillsammans kommer att innebära en kraftig expansion av bostäder. Norra Stationsområdet beräknas vara fullt utbyggt om ca 15 år och kommer att rymma ca 4 000 nya bostäder och drygt 8 000 invånare i den del som tillhör Stockholms stad.

Stockholms stad går nu in i arbetet med detaljplanen för etapp 1 som kommer att börja byggas år 2010 och planeras stå klart 2012. I denna etapp kommer ca 1 000 lägenheter att uppföras vilket motsvarar drygt 2 000 invånare.

I arbetet med de fördjupade översiktsplanerna har förvaltningen medverkat i den arbetsgrupp som kartlagt behovet av samhällsservice. Stadsdelsnämnden har också lämnat ett remissvar på de fördjupade översiktsplanerna i augusti 2007 (dnr 302-300/2007). Förvaltningen har i samband med detta tydligt fört fram det framtida behovet av förskolor och skolor i Norra Stationsområdet.

Förvaltningen har också i andra sammanhang klargjort det framtida behovet av samhällsservice i dialog med stadsbyggnads- och exploateringskontoren. För att säkerställa att staden redan i planeringsfasen tillgodoser stockholmarnas behov av tjänster och service har stadsdelsnämnden också under de senaste åren påpekat behovet av central samordning för stadens samhällsplanering till stadsledningskontoret.

Förvaltningens synpunkter

Behov av nya förskolor och grundskolor

I de prognoser som USK gör för nya stadsutvecklingsområden beräknas 1 000 nya invånare generera ett behov av ca 120 förskoleplatser. Etapp 1 i Norra Station med 2 000 nya invånare innebär därför ett behov av ca 250 nya förskoleplatser.

Till förskolorna måste det finnas en utegård/utemiljö på ca 500 kvm per förskola. Gården/utemiljön kan utformas flexibelt och t.ex. läggas i anslutning till innergårdar eller planerade parktytor. En möjlighet är också att förlägga delar av utemiljön till takterasser. Dessa ska dock ses som ett komplement och får aldrig helt ersätta utegårdar i markplan.

Stadsdelsförvaltningen beräknar att det behövs totalt ca 800-900 nya förskoleplatser när alla 4 000 nya bostäder på Stockholmsidan står klara i Norra Station.

Med utgångspunkt från Utrednings- och statistikkontorets (USK) befolkningsprognos och erfarenheter från andra stadsutvecklingsområden kommer 10-11 procent av befolkningen i Norra Stationsområdet att vara barn i skolåldern 6-15 år. När Norra Station är fullt utbyggt beräknas befolkningen vara ca 8 000 invånare inom stadsdelsnämndens område. Antalet barn i skolåldern beräknas då vara 800-900.

Enligt skollagen (3 och 4 kap) har varje kommun ett skolpliktsansvar och en skyldighet att anordna utbildning för elever i grundskolan. Mot bakgrund av detta och det kommande elevunderlaget i Norra Station vidhåller förvaltningen att det krävs minst en ny grundskola i Norra Stationsområdet på stadens mark.

För att lokalerna ska kunna användas flexibelt både till förskola och skola krävs ett nära samarbete mellan stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Förvaltningen har i samband med arbetet med översiktplanerna föreslagit att nuvarande elevkapacitet i Karlbergs skola med ca 250 elever ska rymmas i nya skollokaler inom Norra Stationsområdet. Detta är också ett förslag som kom fram i stadens översyn av skollokaler som genomfördes 2007. Om skolan flyttas enligt detta förslag skulle ca 100 nya förskoleplatser kunna etableras i Karlbergs skolas nuvarande lokaler.

Erfarenheter från andra nybyggnadsprojekt visar att prognoserna för antal inflyttade barn tenderar att överskridas när området står klart, t.ex. i Hammarby Sjöstad och Liljeholmen.

Vision 2030 – förskolor och skolor i världsklass

För att stadens förskolor och skolor ska vara i världsklass krävs ändamålsenliga lokaler och utemiljöer i Norra Stationsområdet. Förskolor och grundskolor för de yngre barnen måste finnas inom området för att säkerställa en barnsäker miljö, en god service till familjerna och en bra boendemiljö.

I stadens vision för 2030 är målet att ingen ska känna sig otrygg och att människor ska kunna röra sig fritt på gator och torg dygnet runt. Tryggheten ska finnas inbyggd i all stadsplanering. Ett annat mål i visionen är att medborgarna ska ha tillgång till en samhällsservice av högsta kvalitet.

Förvaltningen menar att detta kräver att bostäder, kommersiella verksamheter och samhällsservice samsas om utrymmet i den framtida stadsbilden. Därför måste staden planera för förskolor, skolor, fritids- och kulturverksamhet, äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade i det kommande arbetet med detaljplaner för Norra Stationsområdet.

Förvaltningens förslag

Enligt skollagen (kap 2 a 7 §) ska staden erbjuda plats inom förskoleverksamheten utan oskäligt dröjsmål (3-4 månader) till föräldrar som anmält behov av plats. Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att det är anmärkningsvärt att det i nuläget inte planerats in en enda förskola i etapp 1 i Norra Station.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) har en central roll i stadens planering av framtida förskole- och skollokaler för att säkerställa att stadsdelsnämndernas och utbildningsnämndens lokalbehov tillgodoses. Förvaltningen föreslår därför att stadsdelsnämnden begär att SISAB projekterar för 3-4 nya förskolor om totalt 3 000 kvm för 250 förskolebarn i etapp 1. Projekteringen ska även omfatta utemiljöer och lektytor. Förskolorna bör utformas så att de går att använda som skollokaler på sikt.

Projekteringen måste givetvis ske i ett nära samarbete med stadsbyggnads- och exploateringskontoren då detaljplanen utformas och markanvisningar görs i etapp 1. Förvaltningen föreslår därför att stadsdelsnämnden begär att stadsbyggnads- och exploateringsnämnderna tar hänsyn till det kommande behovet av förskoleplatser i arbetet med detaljplan och markanvisningar för etapp 1 i Norra Stationsområdet. Förvaltningen vill med detta säkerställa medborgarnas behov av förskoleplatser i kommunal och enskild regi.

Stadsdelsförvaltningen kommer längre fram i år att, tillsammans med utbildningsförvaltningen, presentera ett gemensamt ärende till stadsdels- respektive utbildningsnämnden. I det ärendet kommer nämnderna föreslå gemensamt begära projektering hos SISAB av förskole- och skollokaler för kommande etapper i Norra Stationsområdet.